

شناخت دشمن

«رهبران، اطلاعات و ارزیابی مقاصد در روابط بین الملل»

نویسندگان:

کرزن یارهی میلو

مترجمان:

مسعود منزوی

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

تهران ۱۳۹۸

پارهی میلیو، کرن، ۱۹۷۸ - Yarhi-Milo, Keren, 1978.	سرشماری
شناخت دشمن: رهبران، اطلاعات و ارزیابی مقاصد در روابط بین الملل	عنوان و نام پدیدآور
تهران: انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۹۸	مشخصات نشر
۳۳۲ ص.	مشخصات ظاهری
۹۷۸-۶۲۲-۲۹۸-۰۲۵۰-۱	شابک
فهرست	وضعیت فهرست‌خیزی
Knowing the adversary : leaders, intelligence, and assessment of intentions in international relations.	پادداشت
گذاشته	پادداشت
رهبران، اطلاعات و ارزیابی مقاصد در روابط بین الملل	عنوان دیگر
سازمان اطلاعاتی	موضوع
Intelligence service	موضوع
روابط بین‌المللی	موضوع
International relations	موضوع
دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، انتشارات	شابک هارده
JF۱۵۱۵	رده بندی کنگره
۳۷۷.۱۲	رده بندی دیویی
۲۰۴۹۵۸	شماره کتابشناسی ملی

شناخت دشمن

رهبران، اطلاعات و ارزیابی مقاصد در روابط بین‌الملل

تألیف: کرن یارهی میلیو

ترجمه: مسعود منزوی

ویراستار ادبی: سمیه سلیمیان، رضا خدایی

ویراستار علمی: احمد رضا میرزائی

ناظر ویراستاری: مرتضی چشمه‌نور

صفحه‌آرا: محمد یوسفی

طراح جلد: زهرا مهدوی

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

ناشر: انتشارات دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۹۰۰۰۰ ریال

همه حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است.

انتشارات دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

نشانی انتشارات: تهران، ضلع شمالی بزرگراه شهید بابایی، بعد از اتوبان هنگام،

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، انتشارات دانشگاه عالی دفاع ملی

نشانی اینترنتی: www.sndu.ac.ir

تلفن: ۲۲۹۷۰۳۴۳

فهرست مطالب

تقدیر و تشکر نویسنده.....	۱۳
مقدمه.....	۱۹
فصل اول: نظریه‌های مقاصد و مسئله توجه.....	۳۹
فصل دوم: جنگ ای معاصر آلمان نازی و وقوع جنگ جهانی دوم، ۱۹۳۹-۱۹۴۴.....	۸۱
فصل سه: ادراک‌های تصمیم‌گیرندگان بریتانیا در مورد مقاصد آلمان نازی.....	۱۰۱
فصل چهارم: ارزیابی‌های جامعه اطلاعاتی بریتانیا از مقاصد آلمان نازی.....	۱۶۷
فصل پنجم: دوران کارتر و فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، ۱۹۷۷-۱۹۸۰.....	۱۸۵
فصل ششم: ادراک‌های تصمیم‌گیرندگان آمریکا در مورد مقاصد شوروی.....	۲۰۳
فصل هفتم: ارزیابی‌های جامعه اطلاعاتی آمریکا از مقاصد شوروی.....	۲۵۱
فصل هشتم: نشانگرهای مقاصد شوروی و پایان جنگ سرد، ۱۹۸۵-۱۹۸۹.....	۲۸۱
فصل نهم: ادراک‌های تصمیم‌گیرندگان آمریکا در مورد مقاصد شوروی، پایان جنگ سرد.....	۳۰۱
فصل دهم: ارزیابی‌های جامعه اطلاعاتی آمریکا از مقاصد شوروی.....	۳۴۹
فصل یازدهم: خلاصه‌ها و دستاوردها.....	۳۷۵
پیوست: خلاصه فرضیه‌ها.....	۳۹۷
پادداشت‌ها.....	۴۰۱

مقدمه

این پرسش که چگونه سیاست‌گذاران، مقاصد و اهداف دشمنان خود را درک می‌کنند، امری بنیادین در نظریه روابط بین‌الملل و امور جهان است. با توجه به عدم قطعیت کشورها نسبت به انگیزه‌ها و انواع کارهای یکدیگر و انگیزه‌های آنها در ارائه اشتباه این عوامل، وظیفه تعیین برنامه‌های سیاست خارجی یک کشور دیگر فوق‌العاده سخت است. این به معنای آن نیست که تصمیم‌گیرندگان قادر به جمع‌آوری اطلاعات بالقوه ارزشمند درباره مقاصد دشمنان خود نیستند. بلکه برعکس، تصمیم‌گیرندگان به اضافه بار اطلاعات و حجم بزرگی از «اطلاعات نادرست» همراه با تلاش‌های عمدی فریب روبه‌رو هستند. اضافه‌بار و حجم بالای علانم هم‌زمان عامل پیام‌های متناقض، اغلب تصمیم‌گیرندگان را در موقعیت ناتوانی در تشخیص مورد درست قرار می‌دهد. این کتاب نشان می‌دهد که شماری از آن‌ها از نتایج قضاوت‌های تصمیم‌گیرندگان تأثیر می‌پذیرند و نشانگرهای آنها معتبر فرض می‌شوند: تصمیم‌گیرندگان به نتایجی در مورد اهداف دشمن می‌رسند، منطقی که توسط آنها در شرح ارزیابی‌های خود به دیگران ارائه خواهد شد و سیاست‌های خارجی مورد انتخاب آنها در پیچیدگی و تنوع این پدیده به نمایش در می‌آید که طی سه دوره تاریخی متفاوت بررسی شده در این کتاب، تصمیم‌گیرندگان در یک دولت و همچنین ساختار اطلاعاتی که به آنها خدمت می‌کرد- به‌ندرت در مورد شاخص و نشانگر معتبر در درک اهداف توافق وجود داشت. با مشاهده همین رفتار توسط دشمن، استنباط‌های نادرست در مورد ارزش اطلاع‌رسانی اطلاعات موجود و معنای آن درباره نقشه‌های سیاست خارجی بلندمدت دشمن به دست آمد. این تفاوت‌ها ریشه در ویژگی‌های فردی ندارند بلکه منعکس‌کننده الگوهای نسبتاً نظام‌مند و متمایزی هستند که بخش زیادی از ادبیات نظری فعلی در مورد علامت‌دهی پرهزینه را به چالش می‌کشند.

کشف این نکته که ناظران چگونه اهداف بلندمدت دشمنان خود را درک می‌کنند و به‌خصوص چگونه رهبران کشور و ساختار اطلاعاتی آن -دیوان‌سالاری که به‌صراحت با

ارزیابی تهدیدها سر و کار دارد- اهداف سیاست خارجی دشمن را درک می‌کنند، پیامدهای نظریه مهمی برای مکاتب مختلف فکری در حوزه ادبیات روابط بین‌الملل دارد.

از این گذشته، این پرسش دارای اهمیت تاریخی و ارتباط سیاسی است. مثلاً، اگر تصمیم‌گیرندگان بریتانیایی قلمروی اهداف آلمان نازی برای اروپا را در دهه ۱۹۳۰ درک کرده بودند، ممکن است قرن بیستم بسیار متفاوت بود. امروزه، پیش‌بینی رفتار سیاسی آینده دشمنان بالقوه همچنان موضوعی حساس است. گزارش بوکینگ^۱ در مارس ۲۰۱۲ اهمیت این بحث در روابط بین‌الملل معاصر را نشان می‌دهد: «موضوع عدم اعتماد متقابل اهداف بلندمدت... تبدیل به محور مرکزی روابط آمریکا - چین شده است»^[۱] یک سخنان مقامات آمریکایی - چینی این نگرش را تأیید می‌کند. در ۱۸ ژانویه ۲۰۱۲، گری لاک^۲ سفیر آمریکا در چین در مصاحبه‌ای گفت: «فکر می‌کنم یک نگرانی، یک علامت سؤال در ذهن مردم دنیا و دولت‌ها درباره اهداف چین وجود دارد»^[۲] دو، بعضی ناظران اقدامات اخیر چین در طول آب‌های ساحلی و تاشیه دریای خود را به طور خاص هشداردهنده یافته‌اند. دیگران ابراز نگرانی کرده‌اند که «القاءات محدود» ارائه شده توسط چین درباره سرعت، قلمرو و اهداف برنامه‌های مدرن‌سازی نظامی آن، موجب نگرانی‌های مشروع درباره اهداف بلندمدت آن می‌شود»^[۳] سخنان امام - چینی نشان می‌دهد که پکن، به شیوه‌ای مشابه، سیاست‌های اخیر آمریکا را به عنوان یک دستاویز پیچیده برای تخریب رشد چین» در نظر می‌گیرد.^[۴] مشخص نیست که هر یک از آنها از کدام داده عینی برای توجیه موضع خصمانه خود و ترس از اهداف بلندمدت دیگری استفاده می‌کنند. بی‌شک، ارزیابی‌های فعلی از سطح تهدید منافع آمریکا در نتیجه عضوگیری چین - یا در عین رابطه، احتمالاً وجود ایران مسلح به سلاح‌های اتمی یا روسیه‌ای احیا شده - بستگی به نشانگرهایی دارد که ناظران از آنها برای پیش‌بینی‌های خود درباره مقاصد این کشورها استفاده می‌کنند.

1- Brookins

2- Gary Locke

کار تجربی اندک نشان می‌دهد تصمیم‌گیرندگان و سازمان‌های اطلاعاتی از کدام نشانگرها هنگام ارزیابی‌های خود استفاده می‌کنند یا به آنها بی‌توجه هستند.^{۱۵۱} مثلاً، اختلافات بین مقامات اطلاعاتی آمریکا در مورد توانمندی‌های نظامی ادعایی شوروی بر بحث‌های تهدید شوروی در جنگ سرد سیطره داشتند و ارزیابی تجربی اندکی در مورد محاسبات سطوح نیرو یا توازن‌های نظامی ارزیابی‌های تصمیم‌گیرندگان سیاسی آمریکا در مورد مقاصد شوروی را شکل داد. ارزیابی چگونگی بررسی اهداف دیگران توسط رهبران نیز موجب روشن شدن منابع تغییر در روابط خصمانه و رقابت‌های بلندمدت می‌شود. چه چیز موجب تغییر چگونگی درک اهداف دشمنان توسط رهبران می‌شود؟ مثلاً کدام عوامل به بهترین وجه تغییر در باورهای رونالد ریگان درباره اهداف شوروی در دوران میخائیل گورباچف را شرح می‌دهند؟ آیا می‌توان از این نوع نشانگرها به طور مفید برای مقایسه مواردی که اعضای دولت کاتر و ارزیابی مجدد اهداف شوروی در اواخر دهه ۱۹۷۰ پرداختند یا نویل چمبرلین برای ارزیابی مجدد اهداف آدولف هیتلر در سال ۱۹۳۹ استفاده کرد، بهره برد؟ سرانجام، درک فرایند و الگوهای هابی که بر چگونگی خواندن علائم مقاصد دیگران توسط رهبران کشور و سازمان‌های اطلاعاتی و شرح این امر که چگونه رفتار یک کشور درک دیگران از اهداف آن را شکل می‌دهد، می‌تواند توصیه‌ای مفید برای سیاست‌گذاران در مورد چگونگی بازدارندگی یا اطمینان می‌بخشد مؤثرتر دشمن باشد.

تز توجه‌گزینی و فرضیه‌های بدیل

این کتاب به شکاف‌های موجود در منابع فعلی از طریق پیشبرد رازهای چارچوبی که آن را تز توجه‌گزینی عام می‌نامد، می‌پردازد و آن را با سه شرح برجسته موجود از چگونگی دریافت اهداف مقایسه می‌کند: تز قابلیت‌ها، آموزنده (دکترین) نظامی راهبردی و تز رفتار.